పెద్దనోట్ల రద్దులో మోడీ ప్రభుత్వం ప్రకటించని లక్ష్యం

భారతదేశం తీవ్ర సంక్షోభంలో వున్నది. అధికారాన్ని చేపట్టిన మోడీ భారత్ పురోగమిస్తున్నదని చెప్పుకుంటు న్నప్పటికీ, అన్నిరంగాలలోనూ సంక్షోభం తీవ్రమవుతున్నది. 2014 లోక్‌సభ ఎన్నికల్లో యుపిఏ పాలన ఉత్పాదక రంగాన్ని కునారిల్లచేసిందని విమర్శించిన మోడీ, “భారత్‌లో తయారీ” పథకంతో ఉత్పాదక రంగాన్ని పునరుజ్జీవింప చేస్తానని చెప్పాడు. కాగా ఉత్పాదక రంగం వృద్ధిరేటు గత రెండేళ్లలోను 2.2 శాతం మాత్రమే. అలాగే వ్యవసాయోత్పత్తి సాలుసరి పెరుగుదల 2.5 శాతం నుండి గత రెండేళ్లలో–2.1 శాతానికి పడిపోయింది. ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి కూడా–2.5 శాతానికి పడిపోయింది. దీనికి వరుసగా రెండేళ్లు కరవు రావటాన్ని కారణంగా పేర్కొన్నప్పటికీ 2004 నాటి స్థాయికి ఇవి ఏనాడూ చేరలేకపోగా నానాటికీ దిగజారిపోతున్నాయి. స్థూల దేశీయోత్పత్తి రేటు కూడా నానాటికీ నీరసించిపోతున్నది. అలాగే వ్యక్తిగత ఆదాయాలు కూడా తగ్గిపోతున్నాయి. 2004 నాటికి జిడిపిలో 78 శాతంగా వున్న వ్యక్తిగత ఆదాయం 2016లో 73 శాతానికి తగ్గిపోయింది.

దేశంలో పెద్దవైన 40 బ్యాంకులు ప్రకటించిన పారుబాకీలు 2008లో రూ. 51,000 కోట్ల నుండి 2016 నాటికే రూ. 5.8 లక్షల కోట్లకు చేరింది. ఒకటి రెండు కిస్తీలు చెల్లించని బాకీలను (Stressed Assets) కూడా కలిపితే దాదాపుగా రూ.10 లక్షల కోట్లకు చేరుతుంది. భారత బడాబూర్జువా వర్గం చేసిన అప్పులు 2008 తర్వాత రెట్టింపు అయ్యాయి. అప్పులు తీర్చగల వాటి సామర్థ్యం కూడా 10.4 శాతం నుండి 4.9 శాతానికి పడిపోయింది. ఇక కుటుంబ రుణాలు 2008తో పోలిస్తే 2016లో రెట్టింపై రూ.20 లక్షల కోట్లకు చేరాయి. కుటుంబాల ఆదాయంలో రుణాల చెల్లింపు 19.4 శాతంగా వుంది. ప్రైవేటు రుణాలు, చిట్‌ఫండ్ రుణాలు, కార్ల కొనుగోలు రుణాలు వీటిలో చేర్చలేదు. ఇవి కలిపితే కుటుంబ రుణభారం రెట్టింపు అవుతుంది. ఫలితంగా కుటుంబాల కొనుగోలు శక్తి క్షీణించింది. ఇది ఆర్థికమాంద్యతకు దారితీసి సంక్షోభాన్ని మరింత తీవ్రంచేస్తున్నది. (పై వివరాలకు 25-11-2016 బిజినెస్ స్టాండర్డు).

2008లో పెట్టుబడిదారీ వ్యవస్థ ఎదుర్కొన్న సంక్షోభంతో, సామ్రాజ్యవాద దేశాలు ఆ భారాన్ని మూడవ ప్రపంచ దేశాలపై మోపే చర్యలు తీసుకున్నాయి. ఈ దేశాలనుండి ద్రవ్య వనరులను ప్రవాహంలా తరలించుకు పోతున్నాయి. ఫలితంగా భారతదేశ ద్రవ్య వనరులన్నీ తరలిపోతున్నాయి. దేశంలోని వర్గాలన్నీ సామ్రాజ్యవాద దేశాల ద్రవ్యపెట్టుబడి లాభదాహాన్ని తీర్చడానికి తమ ఆదాయాల నుండి చెల్లించటం పెరిగింది. ఇది దేశ ఆర్థిక ప్రగతిని కుంటుపరచి కోలుకోలేని సంక్షోభంలో పడవేసింది.

దేశీయ పరిశ్రమలు, దేశీయ వాణిజ్యాలను ప్రోత్సహిస్తూ విదేశీ పెట్టుబడులను ఆపివేసినప్పుడు మాత్రమే ఈ సంక్షోభ పరిష్కారానికి మార్గం దొరుకుతుంది. కానీ భారత ప్రభుత్వాలు దీనికి భిన్నమైన విధానాలనే అమలుజరుపు తున్నాయి. విదేశీ పెట్టుబడులకు ఎలాంటి ఆటంకాలు లేకుండా అన్నిరంగాలను వాటికి అప్పగించే విధానాలను అమలు చేశాయి. ఫలితంగా సంక్షోభం నానాటికీ తీవ్రమౌతున్నది.

ఈ సంక్షోభ భారాన్నంతా ప్రజలపై మోపేందుకే భారత పాలకులు పూనుకున్నారు. సంవత్సరానికి దాదాపు రూ.5 లక్షలకోట్ల మేరకు రాయితీలను బడాబూర్జువావర్గానికి ఇచ్చారు. గత పదేళ్లలో ప్రజలనుండి వసూలు చేసిన పన్నులలో రూ.42 లక్షల కోట్లను బడాబూర్జువా వర్గానికి అందజేశారు. ఆత్మహత్యలు చేసుకోవాల్సినంతగా రైతాంగ దుస్థితి వుండగా, వారికి మద్దతునివ్వకపోగా, 30 వేలకోట్ల సబ్సిడీ భారమైందంటూ ఎరువుల రేట్లు పెంచారు. తమ కష్టార్జితాన్ని పొందేందుకు రెండువేల రూ.ల కోసం ఏటియంల ముందు సామాన్యులు ప్రయాస పడుతుండగా, రోజుకు 1100 కోట్ల రూ॥లు బడాబూర్జువాలు ప్రభుత్వం నుండి పొందుతున్నారు.

ఈ నేపథ్యంలోనే నోట్ల రద్దును పరిశీలించాలి. విదేశాలకు ఎగుమతులు / దిగుమతులలో తప్పుడు లెక్కల ద్వారా దేశసంపద విదేశీ బ్యాంకులకు చేరుతున్నది. తనకు అధికారమిస్తే విదేశీ బ్యాంకుల్లోని నల్లధనాన్ని దేశానికి తెచ్చి, ప్రతి పేద కుటుంబం యొక్క బ్యాంకు ఖాతాలోనూ 15 లక్షల రూ.లు జమచేస్తానని మోడీ వాగ్దానం చేశాడు. దీనినమలు జరిపే చర్యలు లేకపోగా, తెల్లధనంగా అది దేశంలో ప్రవేశించేందుకూ, నల్లధనం విదేశాలకు చేరేందుకూ అనుకూల విధానాలు అమలుజరిపాడు.

నల్లధనం పుట్టుకకు రెండవ కారణం పెట్టుబడి వ్యయాన్ని అధికంచేసి చూపటం. ఉదాహరణకు : వేమగిరి గ్యాసు ఆధారిత విద్యుత్తు ప్లాంటును ట్రాన్స్‌కో కొనుగోలు చేసింది. ఇక్కడ విద్యుదుత్పత్తిని సాగించి, యూనిటు ఉత్పత్తికి రూ.3.35 వ్యయమౌతున్నదని ప్రకటించింది. కాగా గత పదేళ్లుగా ఈ విద్యుత్తుకు యూనిట్‌కు 8 నుండి 11 రూ.ల వరకూ జివికె కంపెనీకి ట్రాన్స్‌కో చెల్లించింది. ఇది రోడ్ల నిర్మాణం, ప్రైవేటు – ప్రభుత్వ భాగస్వామ్యం వున్న అన్ని ప్రాజెక్టులలోనూ ఈ పెట్టుబడి వ్యయం ఎక్కువచేసి చూపడం ద్వారా ప్రభుత్వ నిధులను కొల్లగొట్టడం సాగింది. ఈ రెండూ కలిసి 80శాతం నల్లధనాన్ని సృష్టిస్తున్నాయి. మిగిలిన 20శాతం వచ్చిన ఆదాయాన్ని పూర్తిగా లెక్కచెప్పకుండా, కొంత భాగానికి పన్ను చెల్లించనందున ఏర్పడే నల్లధనం.

నల్లధనం పుట్టుకను నిరోధించేందుకు మోడీ ప్రభుత్వం ఇంతవరకూ ఎలాంటి చర్యలూ తీసుకోలేదు. నల్లధనం వెలికితీత లక్ష్యంగా నోట్ల రద్దు నిర్ణయాన్ని తీసుకున్నానంటూ ఘనంగా ప్రకటించిన నరేంద్రమోడీ, సుప్రీంకోర్టు ముందు మాత్రం తన లక్ష్యం అదికాదని చెప్పుకున్నాడు. నగదు రహిత లావాదేవీలను అమలుచేయటం లక్ష్యంగా చెప్పుకున్నాడు. దీనికోసం లాటరీ స్కీములు ప్రకటించాడు. నోట్ల రద్దు సందర్భంగా చెప్పినవేవీ, (అవినీతి నిర్మూలన, ఉగ్రవాదులకు నిధుల ఆపివేత, దొంగనోట్ల వెలికితీత) తన అసలు లక్ష్యం కాదని మోడీ ప్రభుత్వం చెప్పింది.

మోడీ ప్రభుత్వం ప్రకటించని లక్ష్యం – సంక్షోభ భారాన్ని ప్రజలపై మోపటం

నోట్ల రద్దుద్వారా రూ.15 లక్షలకోట్ల విలువైన ధనాన్ని మోడీ చెలామణినుండి తప్పించాడు. దీనితో రూ.12.5 లక్షల కోట్లు డిసెంబరు 20 నాటికి ప్రజలు బ్యాంకుల్లో డిపాజిట్ చేశారు. దీనిలో రూ.4 లక్షలకోట్లు మాత్రమే బ్యాంకులు తిరిగి డిపాజిట్ దారులకు చెల్లించాయి. మిగిలిన రూ.8 లక్షల కోట్లు చెల్లించలేకపోవటానికి కొత్తనోట్లు అందుబాటులో లేకపోవటాన్నే కారణంగా చెబుతున్నారు.

కొత్తనోట్ల ముద్రణ ఆగస్టు మధ్యలో మొదలై నవంబరు వరకూ దాదాపు 60 రోజులు సాగింది. ఈ కాలంలో రూ.1.2 లక్షల కోట్ల విలువైన 2000 రూ.నోట్లను ముద్రించారు. తర్వాత రెండువేల రూపాయల, ఐదువందల రూ.ల నోట్లు కలిపి ముద్రించారు. ఈ లెక్కన తొలగించిన 15 లక్షల కోట్ల విలువైన నోట్లను ముద్రించి పంపిణి చేయటానికి కనీసం 600 రోజులు పడుతుంది. అంటే మరో రెండేళ్లు పడుతుంది. అంతకాలం ప్రజల సొమ్ము బ్యాంకులవద్దే వుండిపోతుంది.

పారుబాకీల కారణంగా బ్యాంకుల వద్ద నిధులు తరిగిపోయాయి. దీనితో అవి రుణాలివ్వటం తగ్గించి వేశాయి. రుణాలిచ్చి, వడ్డీ వస్తేనే బ్యాంకు కార్యకలాపాలు సాగుతాయి. దీనితో ఆదాయం తగ్గిపోయింది. బ్యాంకులకు నిధుల కొరత తీవ్రంగా వుందని (లిక్విడిటీ క్రైసిస్) ఇకనామిక్ టైమ్స్, బిజినెస్ స్టాండర్డు, బిజినెస్ లైన్ వంటి పత్రికలే అక్టోబరు, నవంబరు నెలల్లో వార్తలను ప్రచురించాయి.

2013 నుంచి, 2015 చివరివరకూ రూ.1.72 లక్షల కోట్లు బ్యాంకుల పారు బాకీలను ప్రభుత్వం రద్దుచేసింది. దీనిలో 90 శాతం బడాబూర్జువా వర్గానిదే. బ్యాంకుల నుండి తీసుకున్న అప్పులను ఎగ్గొట్టిన వీరి పేర్లను ప్రకటించడానికి రిజర్వుబ్యాంకూ, ప్రభుత్వమూ నిరాకరించాయి.

నోట్ల రద్దు నిరంకుశ చర్యద్వారా ప్రజల సొమ్మును బ్యాంకులకు చేర్చింది మోడీ ప్రభుత్వం. క్యాష్ రిజర్వు నిష్పత్తిని పెంచటంద్వారా దీనితో కొంత మొత్తాన్ని ఇప్పటికే రిజర్వుబ్యాంకుకి చేరింది. ఈ ప్రజల ధనాన్ని బ్యాంకులకే వుంచుతారా లేక ప్రభుత్వ సెక్యూరిటీల రూపంలో ప్రభుత్వ ఖజానాకు చేర్చుతారా అన్నదే రహస్యం. ఏదేమైనా రెండేళ్లలోపు ఈ సొమ్ము తిరిగి ప్రజలకు పూర్తిగా చేరదన్నది కఠిన సత్యం.

కొత్తనోట్ల ముద్రణే కాకుండా పంపిణీలో కూడా ఎదురౌతున్న సమస్యలన్నీ అనివార్యమైనవిగా చిత్రిస్తున్నారు. ప్రధానమంత్రి మొదట విధించిన 50 రోజుల గడువు ముగుస్తుండగా, ఇప్పటికీ 80 శాతం ఏటియంలు పనిచేయకపోవటం చేతకానితనం కాదు; కావాలని చేస్తున్నదే.

దీనినుండి దృష్టిమరల్చేందుకే నగదు రహిత లావాదేవీలను ముందుకు తెచ్చారు. ఇప్పటికీ దేశంలో 96 శాతం నగదు లావాదేవీలే సాగుతున్నాయి. సామాన్య నగదు రహిత లావాదేవీలు ఒక శాతం మాత్రమే. పూర్తిస్థాయిలో నగదు రహిత లావాదేవీలు సాధ్యంకాబోవనీ, ప్రస్తుత ఒక శాతాన్ని పదిశాతానికి పెంచినా చాలని ప్రభుత్వ ప్రతినిధులే అంటున్నారు. 30 శాతం ప్రజలకు మాత్రమే బ్యాంకులు అందుబాటులో వున్నాయి. దీనిలో కూడా 35 శాతం బ్యాంకు శాఖలు 60 నగరాలు / పట్టణాల్లోనే వున్నాయి. బిజినెస్ కరస్పాండెంట్స్ పేరిట గ్రామాలను బ్యాంకుల పరిధిలోకి తెస్తామని చెప్పారు. రిజర్వుబ్యాంకు నిబంధనల ప్రకారం బ్యాంకుశాఖకూ, బిజినెస్ కరస్పాండెంటుకు మధ్య దూరం 10 కి.మీ. దాటకూడదు. ఈ కార్యకలాపాలకు ఇంటర్నెట్ తప్పనిసరి. ఇప్పటికీ 80 శాతం గ్రామాలకు ఇంటర్నెట్ సౌకర్యంలేదు. ఉన్నవాటికి కూడా విద్యుత్తు సరఫరా లోటుతో పనిచేయటంలేదు.

దేశంలో 90 కోట్ల సెల్‌ఫోనులున్నాయి. వీటిలో 30 కోట్లు స్మార్ట్‌ఫోన్లు. మిగిలినవన్నీ నగదు రహిత లావాదేవీలకు పనికిరానివే. వీటిలో ఎక్కువభాగం పేదలవద్ద వున్నవే. కనీస వ్యయంతో వీటిని వాడుతున్నారు. ఇక నగదు రహిత లావాదేవీలకు మిగిలింది డెబిట్‌కార్డులే.

జన్‌ధన్ యోజనా క్రింద కొత్త ఖాతాలు తెరిచి రూ.5000 కోట్లు కనీస మొత్తాల రూపంలో బ్యాంకులకు అందజేశారు. వీటిలో ఎక్కువభాగం లావాదేవీలు జరగకుండానే వుండిపోయాయి. నోట్లరద్దు తర్వాత ఈ ఖాతాలలో సొమ్ము జమచేసిన గ్రామీణ పెత్తందారీ వర్గాలు డెబిట్ కార్డులను కూడా తమ స్వాధీనం చేసుకున్నాయి. డిపాజిటు చేసిన సొమ్ముకు లెక్కచెప్పమన్న నోటీసులు మాత్రం పేదలకు వస్తున్నాయి. నగదు రహిత లావాదేవీలను నిర్వహించే కంపెనీలు కొత్తగా పుట్టుకొస్తున్నాయి. బ్యాంకులే ఈ తరహా కంపెనీలను పెడుతున్నాయి. నోట్ల రద్దు కల్పించిన ఇబ్బందులతో పెరిగిన నగదు రహిత లావాదేవీలను నిర్వహించే సామర్థ్యం లేక ఈ కంపెనీలు ఇప్పుడు విస్తరణకు పూనుకున్నాయి.

ఏమైనా సుప్రీంకోర్టు ముందు చెప్పినట్లు, నగదు రహిత లావాదేవీల వ్యవస్థ ఏర్పాటు కూడా నోట్ల రద్దు చర్యయొక్క లక్ష్యం కాదన్నది స్పష్టమే.

నోట్లరద్దుతో భారత ప్రజలు చాలా మూల్యం చెల్లించారు. కొత్త నోట్ల ముద్రణ, పంపిణీలకు రూ.25 వేలకోట్లు ఖర్చవుతాయని అంచనా. ఇది భారత ప్రజలు భరించాల్సిందే. తమ కష్టార్జితాన్ని బ్యాంకు ఖాతాలలో జమచేసి, కనీస అవసరాలకు కూడా సొమ్ములేక యిబ్బందులు పడుతున్నారు. చిన్న వ్యాపారులు అమ్మకాలు లేక నష్టపోతున్నారు. హైద్రాబాదు నగరంలో 500 పైగా వారపు సంతలు జరుగుతాయి. ఒక్కో దానిలో దాదాపు 200 వ్యాపారులుంటారు. నోట్ల రద్దు తర్వాత ఇవన్నీ మూతపడ్డాయి. చిన్న పరిశ్రమలు కూడా ఇదే దుస్థితి నెదుర్కొంటున్నాయి. ఫలితంగా అనియతరంగంలో ఉపాధి తగ్గిపోయింది. ఇది మళ్లీ ప్రజల కొనుగోలు శక్తిని తగ్గిస్తుంది. ఈ చక్రభ్రమణం మరో ఆర్థికమాంద్యత ముంగిట దేశాన్ని నిలిపింది. ఈ మొత్తం భారం పరోక్షంగా ప్రజల మీద మోపేదే.

కాకులను కొట్టి గ్రద్దలకు వేసే విధానాలు భారత పాలకులకు క్రొత్త కాదు. వివిధ రంగాలలో అనేక మేలిముసుగులు తగిలించి దీనిని అమలు జరిపారు. గత 25 ఏళ్లుగా అనుసరిస్తున్న సామ్రాజ్యవాద అనుకూల, బడాబూర్జువాల అనుకూల విధానాల అమలువల్ల వచ్చిన సంక్షోభాన్ని ప్రజలపై మోపుతూ వస్తున్నారు. ఇప్పుడు ద్రవ్య రంగంలో ఏర్పడిన సంక్షోభాన్ని నోట్ల రద్దుతో ప్రజలపై మోపటానికి పూనుకున్నారు.

oooooo